

T.C.
ADALET BAKANLI I
Adli Destek ve Ma dur Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E.98005142-659-0001-2020-18/707
Konu : 6284 sayılı Kanun Uygulamaları / PUP -UP
S R / Elektronik Kelepçe / Kolluk Tebli

23.09.2020

..... CUMHUR YET BA SAVCILINA

Aile içi ve kadına yönelik iddet tüm dünyada oldu u gibi Ülkemizde de ya anan vakalar ba lamında sıkça gündeme gelmektedir. iddet ve iddet tehdidi, ço u zaman ma durun aile bireylerinden veya çok yakın ili ki içerisinde oldu u ki ilerden kaynaklanmaktadır. Taraf oldu umuz uluslararası sözleşmeler ve Anayasamızda yer alan aile, kadın ve çocukların korunmasına ili kin Devlete yüklenen pozitif yükümlülüklerin bir gere i olarak, söz konusu iddet eylemlerinin etkin bir eilde soru turulması ve kovu turulması, ayrıca alınması gereken adli ve idari önlemlerin de ivedi bir eilde alınarak uygulanması gerekmektedir.

Kadına Yönelik iddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı kapsamında Bakanlı ımız tarafından 17/12/2019 tarihli ve 154/1 nolu "Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı iddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanması" konulu Genelge yayımlanarak, kolluk ile Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler l Müdürlükleri tarafından vaka bazlı çalı ılarak adli mercilere olayın betimlenmesi ve risk durumunun ortaya konulması neticesinde do ru tedbir kararları ve süreleri belirlenmek sureti ile ma duru koruyucu mekanizmaların yanında iddet uygulayan ki ilere yönelik önleyici tedbirler üzerinde de yo unla ılması gereklili ine i aret edilmi tir.

Bu hususta çileri Bakanlı ı tarafından "kolluk olay kayıt formu" nun güncellenerek açık uçlu sorular ve risk de erlendirmesi de içerir, amaca matuf bir hale getirilmesi yönündeki çalı maların 2020 yılı Ekim ayı sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.

iddet vakası sonrasında olay kayıt formu dikkate alınarak uygun koruyucu ve önleyici tedbir kararları gecikmeksizin mahkemesinden istenilmekle birlikte, bilindi i üzere 6284 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi ve yine üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca mahkemeler tarafından Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler l Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerinden iddet vakalarına ili kin ayrıntılı bir sosyal inceleme raporu (S R) istenilebilmektedir. Ancak yapılan saha analizlerinde bu yola ekseriyetle ba vurulmadı ı, olay kayıt formu ve alınan mü teki beyanları ile yetinilerek tedbir kararlarının belirlendi i ve hatta yeni tedbirlere hükmedildi i görülmektedir.

Esasen 6284 sayılı Kanun uyarınca talep edilmesi beklenen bu raporların tedbir kararlarının gözden geçirilmesi ve yeni tedbir kararlarının verilmesi sürecinde belirleyici olması öngörülmekle, özellikle nitelikli ve tekrarlanan iddet vakalarında Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler l Müdürlüklerinden "sosyal inceleme raporu" (S R) istenilmesinde tereddüt edilmemelidir. Do ru tedbir kararlarının belirlenmesinde istenilmesi beklenen bu S R raporları anahtar rol ve i leve sahiptir.

Bununla birlikte tekrarlanan iddet vakalarının gözden kaçırılmamasını teminen Ba kanlı ımız tarafından yürütülen çalı malar neticesinde tedbir kararlarının UYAP kaydı a masında bir uyarı sistemi (PUP-UP) geli tirilmi tir. Söz konusu uyarı sistemi sayesinde 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararı vermekle görevlendirilmi olan tedbir mahkemeleri tarafından aleyhinde tedbire hükmedilen ki i

hakkında tedbir kararı olu turulması ve kararın kaydı a amasında, tedbir mahkemesi katibinin ekranına ilgiliye ait daha önce verilen tedbir kararları uyarı ekinde gösterilmektedir. Söz konusu uyarıda ilgili hakkında daha önce tedbire hükmetmi olan mahkemenin adı, karar verilen dosyaya ili kin de i ik i numarası, tedbirin türü ve süresinin yer aldığı bilgilere yer verilmektedir. Benzer bir PUP-UP uyarısına Cumhuriyet ba savcılıklarında aile içi ve kadına kar ı iddet bürolarında görevli Cumhuriyet savcılarının mahkemeden yapacakları 6284 tedbir taleplerinin olu turulması a amasında da yer verilmektedir. Bu sayede vakaya özgü tedbir karar ve süreleri belirlenirken, ki i hakkında tedbir geçmi i görülebilmekte ve vakaya uygun tedbirler belirlenebilmektedir.

Bakanlı ımız ve ği leri Bakanlı ının yayımladı ı Kadına Yönelik iddetle Mücadele konulu Genelgeler sonrasında 6284 sayılı Kanun uyarınca verilen tedbir kararlarının niteli i gözetilerek kolluk aracılı ı ile de tebli edilebilmesi yönündeki uygulama sayesinde, tekrarlanan iddet ve tedbir kararlarının ihlali durumunda gecikmeksizin zorlama hapsi uygulamaları yapılarak, kolluk aracılı ı ile karar tebli inin caydırıcılık unsurundan da yararlanılmı tır.

Son dönemde mahkemelerce 6284 sayılı Kanun uyarınca belirlenen tedbir karar salımlarına bakıldı nda önceki yılların aksine; iddet uygulayana yönelik önleyici tedbirlerin de gözetildi i ve özellikle öfke kontrolü, stresle ba a çıkma, iddeti önlemeye yönelik farkındalık sa layarak tutum ve davranı ları de i tirmeyi hedefleyen e itim, danı manlık, rehabilite, tedavi ve muayene gibi alternatif tedbirlere de hükmedildi i görülmektedir ki bu durum 154/1 sayılı Genelgemiz kapsamında olumlu de erlendirilmektedir.

iddetin tekrarlanma riskinin fazla oldu u ve di er tedbirlerin ma duru korumada yetersiz kalaca mının de erlendirildi i durumlarda önemli ve caydırıcı bir di er uygulama, 6284 sayılı Kanununun 12 nci maddesi kapsamında hükmedilebilen teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) uygulamasıdır. u an 15 ilde (*Ankara, zmir, Antalya, Bursa, stanbul, Gaziantep, Adana, Aydın, Eski ehir, Denizli, Malatya, Mersin, Samsun, Sakarya ve Trabzon*) uygulamada olan elektronik kelepçe uygulaması 2021 yılı ba nda tüm illerde kullanılmaya ba lanılacaktır. Bu uygulamanın elbet yukarıda i aret edilen uygun di er tedbirler ile de desteklenmesi gerekmektedir.

Mevcut elektronik kelepçe uygulamalarında pilot illerde belli kotalar dahilinde bulunan bu teknik izleme cihazlarının ortalama 1/4 ünün kullanıldı ı anlaşılmaktadır. Bu anlamda elektronik kelepçe uygulamasının bulundu u illerde tahsis edilen kelepçelerden kaç tanesinin bo ta oldu u hususunda kolluk birimlerinin ilgili büro amirlikleri ile koordinasyon halinde çalı ılarak ciddi ve tekrarlanan iddet vakalarında teknik izleme (elektronik kelepçe) kararları talep edilebilece i de erlendirilmektedir.

Bu itibarla;

1- Aile içi ve kadına yönelik iddetle etkin mücadele ve tekrarlanan iddet vakalarının önüne geçilebilmesi amacıyla Cumhuriyet ba savcılı ı, ilgili kolluk birimleri ve aile, çalı ma ve sosyal hizmetler il müdürlükleri ile tedbir mahkemeleri arasında gerekli koordinasyonun sa lanması, ihtiyaç duyuldu u takdirde koordinasyon toplantıları düzenlenmesi,

2- Kolluk tarafından düzenlenen "aile içi ve kadına kar ı iddet olay kayıt formu" nun vaka bazlı açık uçlu sorular içerir ekinde düzenlenmesinin istenilmesi, bu formların iddetin tekrarlanma riskine ili kin (yüksek / dü ük risk) de erlendirmeleri de içermesi,

3- 6284 sayılı Kanun uyarınca tedbir kararlarının Cumhuriyet ba savcılı nca UYAP üzerinden talep edilmesi ve mahkemesince kararın UYAP sistemine kaydı sırasında, savcılık veya mahkeme kâtibinin ekranlarına ilgili hakkında daha önce 6284 sayılı Kanuna göre verilm i tedbir karar kayıtları varsa uyarı (PUP-UP) ekinde çıkarılmakta olup, söz konusu kayıtların dosyaya eklenerek vakaya uygun tedbirlerin belirlenmesi,

4- iddet eylem ve tehdidinin niteli i ile olay kayıt formunda belirlenen risk durumu dikkate alınarak uygun koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının gecikmeksizin istenilmesi,

5- Tedbir geçmi i, iddet eyleminin niteli i veya tekrarlanaca ı yönünde emareler bulunması durumunda ayrıca Aile, Çalı ma Ve Sosyal Hizmetler 1 Müdürlüklerinden 6284 sayılı Kanunun 15 inci maddesi uyarınca mutlaka sosyal inceleme raporu (S R) istenilmesi ve akıbetinin takip edilmesi,

6- Yeni tedbir kararlarının belirlenmesi veya hükmedilen tedbirlerin gözden geçirilmesi a amasında; kolluk olay kayıt formu, tekrarlanan iddet ve tedbir geçmi ine ili kin kayıtlar ile dosyaya yansıyan bilgi ve belgeler yanında Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler 1 Müdürlü ünden istenilen S R raporlarının da mutlaka dikkate alınması,

7- Risk durumu yüksek nitelikli ve tekrarlanan iddet vakalarına ili kin tedbir kararlarının kolluk birimleri vasıtasıyla ivedi bir ekilde tebli edilmesi,

8- Madde etkisi altında iddet uygulayan ki iler hakkında alkol ve uyu turucu madde ba ımlılı ının tedavisi için bir sa lık kurulu una ba vurma veya yatarak tedavi görme / öfke kontrolü, stresle ba a çıkma gibi programlara katılma yönünde tedbir kararları verilebilmekle; yapılan tebli e ra men söz konusu sa lık tedbirlerine uyulup uyulmadı ının etkin ekilde takip edilmesi ve zorlama hapsi uygulamalarının takip edilmesi,

9- iddetin tekrarlanma riskinin fazla oldu u ve di er tedbirlerin ma duru korumada yetersiz kalaca ının de erlendirildi i durumlarda 6284 sayılı Kanunun 12 nci maddesi kapsamında elektronik kelepçe uygulanması mümkün olan pilot illerde mutlaka; teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) uygulamasına gidilmesi ve bu hususta ilgili kolluk birimleri ile koordine olunarak kullanılabilir durumda olan elektronik kelepçe sayısının göz önünde bulundurulması,

10- Özellikle ileti im vasıtaları üzerinden iddet, taciz veya ısrarlı takip eylemlerine maruz kalan ki iler hakkında tedbir talebinde bulunulurken, ayrıca 6284 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca kimlik veya kimli ini ortaya çıkarabilecek bilgileri ile adreslerinin gizli tutulması yönünde mahkemeden talep bulunularak hassasiyet gösterilmesi,

Keyfiyetin aile içi ve kadına yönelik iddet soru turmalarını yürütmekle görevli Cumhuriyet savcıları ile 6284 sayılı Kanun uyarınca tedbir kararlarını vermekle görevli mahkemelere bildirilmesi hususunu bilgilerine rica ederim

Ramazan GÜRKAN
Hâkim
Bakan a.
Ba kan V.

Eki: Da ıtım listesi (1 sayfa)

* 5070 Sayılı Yasa Hükümlerine uygun olarak elektronik imzalı bu evrak fiziki olarak gönderilmeyecektir.

Milli Müdafaa cad. No:20 Bakanlıklar Kızılay/Ankara

Ayrıntılı Bilgi için: Meral GÖKKAYA - Daire Ba kanı

E-posta : magdur@adalet.gov.tr -Elektronik A : magdur.adalet.gov.tr

Telefon : (0312) 204 10 28